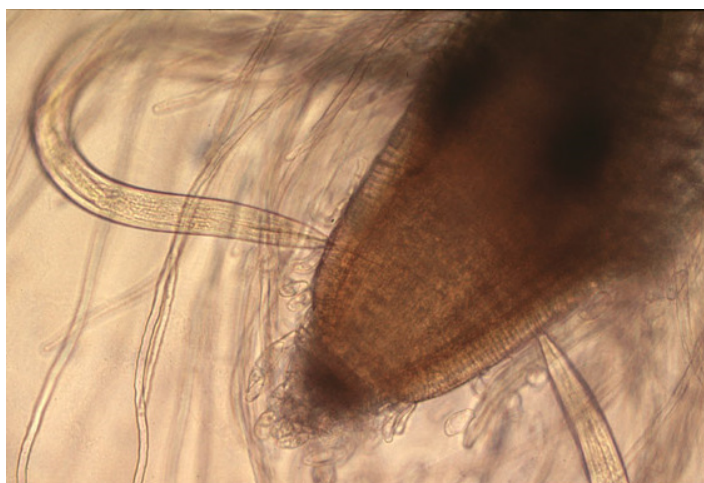

Nålnematod

Skadetröskel

De flesta grödor skadas vid tätheter över 20 individer per 250 g jord men skadetrösklarna varierar mellan olika grödor. För de flesta grödor ligger den på ca 8 individer per 250 g jord. Morötter och jordgubbar är speciellt känsliga och där är skadetröskeln 0.

Mot nålnematoden finns inga kemiska bekämpningsmedel, utan kontrollen måste inriktas på användning av odlingstekniska åtgärder.

Nålnematoder som suger näring från rot

Provtagning

Genom att ta ett jordprov kan man få analyserat antalet individer per 250 gram jord. Bästa tidpunkten för provtagning är på hösten innan huvudgrödan ska odlas. Det behövs en förhållandevis stor mängd jord för nålnematoden jämfört med andra nematoder för att få ett representativt prov för ett fält.

Förebyggande åtgärder

Regelbunden provtagning är viktig och växtföljden bör anpassas så att populationstätheterna hålls så låga som möjligt. I likhet med många andra frilevande nematoder har även nålnematoden många värdväxter. Speciellt bra värdväxter är jordgubbar och rödklöver. Även många ogräs är goda värdväxter. Även rotselleri och morot är bra värdväxter. Alla dessa har gemensamt att de också skadas allvarligt. Populationsutvecklingen för råg, timotej och potatis ligger på ungefär samma nivå som för träda. Försöksresultat har visat på en svag minskning av antalet individer under en treårsperiod.

Biologi

Nålnematoden är en av de största växtparasitära nematoderna. Den kan bli ca 10 mm lång. Nålnematoden har en livscykel som är betydligt längre än de flesta andra nematoder, i nordiskt klimat har den troligen en generation per år. Nålnematoden är en migrerande ektoparasit som lever hela sitt liv utanför roten. Äggen läggs i jorden. Där kläcks de och ut kommer andra stadiets juveniler. De genomgår efterhand tre larvstadier till innan de är vuxna. Alla stadier är parasitiska på växter.

Förekomst och betydelse

Nålnematoder förekommer allmänt i södra Sverige och är något vanligare på lätta jordar än på lerjordar. Nålnematoder kan överföra virus till sin värdväxt. Ett exempel är raspberry ringspot virus RRV. Den art som förekommer i Sverige är i huvudsak *Longidorus elongatus*.

Biologi och spridning

Som de flesta nematoder sprids nålnematoden med jord som transporteras med maskiner och redskap.

Kännetecken

Nålnematoden har en mycket lång munntag med vilken den suger näring djupt inne i växternas rötter. Den angriper företrädesvis i rotspetsen där tillväxtpunkten förstörs. Följden blir att rotspetsen sväller upp och kröks pga av att den inte kan växa på längden. Det bildas typiska krökta galler. Tillväxten hämmas och leder till små dåligt utvecklade plantor. Sjukdomen benämns ofta "Docking disorder" efter den engelska byn Docking där den först upptäcktes.

Förväxlingsrisk

Symtomen är ofta diffusa och skador av nålnematod kan ofta misstas för andra orsaker t ex dålig tillväxt pga vatten och näringsbrist. Ett flertal nematodarter bildar galler på växternas rötter och kan därmed utgöra förväxlingsrisk. Gallerna kan dock vara placerade olika och det mest utmärkande för nålnematoden är att de sitter i rotspetsarna.

Vetenskapligt namn

Longidorus spp.

Engelska

Needle nematode

Svenska

Nålnematod

Norska

Nålnematoder

Finska

lanka-ankeroiset

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Mer info om växtskadegörare finns på Jordbruksverkets hemsida, sök på Växtskyddsinfo Trädgård.